Sammanträdesprotokoll

Omsorgsnämnden

Plats: Messingen, Love Almqvists torg 1. Lokal: rum 1370

Tid: Tisdagen den 22 april 2025, klockan 17:02 – 19:21

Beslutande

Ledamöter:
Barbro Brolin (S), ordförande §§ 29 – 41
Eila Bromme (L), vice ordförande § 28
Maria Fälth (KD), 2:e vice ordförande
Björn Lundin (S)
Susanne Sundvall-Bergström (VB)
Nina Strandberg (VB)
Päivi Verdier (V)
Sven-Arne Ryberg (M)
Hans Karlbom (M)
Sofia Roberg (M)
Fredrik Thibblin (SD)
Christina Norlin Mistander (S), tjänstgörande ersättare § 28
Maria Björn (VB), tjänstgörande ersättare

Ersättare:
Christina Norlin Mistander (S) §§ 29–41
Sam Sandberg (S)
Maria Björn (VB) §§ 29 – 41
Kjell Holm (VB)
Shoja Shamsizadeh (V)
Daniel Deffa (M)
Ann-Cathrine Engström (M)
Anu Martinviita (SD)
Vafa Sadat Farizani (C)

Övriga deltagande:
Mona Lindgren, verksamhetschef beställaravdelningen äldre och funktionsnedsatta, Carina Classon, verksamhetschef äldreomsorg, Karoliina Hukkanen, verksamhetschef för SOK ledningsstab, Ulrika Bynander, enhetschef för SOK hemtjänst § 28, Henrik Söderbäck, enhetschef på Hovslagargatan § 28, Jonatan Lyrén, controller på ekonomienheten, Charlotta Lif-Sjöcrona, controller på ekonomienheten, Lena Kanström, Vänner i Väsby § 28, Kerstin Wikfeldt, Vänner i Väsby § 28, Patrick Vuvu, nämndsekreterare

Utses att justera: Sofia Roberg (M)

Justeringens plats och tid: Centralvägen 1, tisdagen den 29 april 2025

Underskrifter

Sekreterare: ……..

Ordförande: ……..……

Justerande: ……

Paragrafer: §§ 28-41

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Anslagsbevisen publiceras på http://www.upplandsvasby.se/anslagstavla

Organ:	Omsorgsnämnden
Sammanträdesdatum:	2025-04-22
Datum för publicering av anslag:	2025-04-30
Datum för avpublicering av anslag:	2025-05-21
Förvaringsplats för protokollet:	Centralvägen 1, plan 2
Underskrift:	……..

§ 28

Information & frågor (ON/2025:1)

Omsorgsnämndens beslut

Omsorgsnämndens noterar informationen till protokollet.

_____

Beskrivning av ärendet

- Status kommunal hemtjänst

Föredragande: Carina Classon & Ulrika Bynander

- Vänner i Väsby

Föredragande: Lena Kanström & Kerstin Wikfeldt

- Månadsstatistik för verkställda beslut

Föredragande: Mona Lindgren

- Presentation av handlingsplan för brukarundersökning LSS

Föredragande: Henrik Söderbäck

Förslag till beslut

Omsorgsnämndens noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

§ 29

Meddelanden (ON/2025:2)

Omsorgsnämndens beslut

Omsorgsnämnden godkänner redovisningen av meddelanden.

———

Beskrivning av ärendet

Följande meddelanden redovisas omsorgsnämnden den 22 april 2025:

- KF §7 Återredovisning verksamhetsplaner med budget 2025
- Stockholm KR 976-25 Slutligt beslut 2025-03-25

Sekretessmeddelanden

- Uppsala FR 2497-24 Dom 2025-03-11
- Uppsala FR 6118-24 Dom 2025-03-19
- Uppsala FR 6727-24 Dom 2025-02-19
- Uppsala FR 7169-24 rättelse av domsdatum

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden godkänner redovisningen av meddelanden.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

§ 30

Redovisning av delegationsbeslut (ON/2025:3)

Omsorgsnämndens beslut

Omsorgsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

_____

Beskrivning av ärendet

- ON delegation 2025.6 Direktupphandling av trygghetslarmsystem till Marieborg
- ON delegation 2025.7 Förteckning över beslutsattestanter
- ON delegation 2025.8 Fastställande av förfrågningsunderlag avrop Appva
- ON delegation 2025.9 Insatser som främjar psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa bland barn och unga
- ON delegation 2025.11 Förteckning över beslutsattestanter
- ON delegation 2025.12 Anta leverantör service tak och golvlyftar

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

§ 31

Information om statsbidrag inom äldreomsorg och funktionsnedsättning 2024 - 2025 (ON/2024:213)

Omsorgsnämndens beslut

Omsorgsnämnden noterar informationen till protokollet.

_____

Beskrivning av ärendet

Social- och omsorgskontoret har ansökt om flera statsbidrag för äldre och funktionsnedsatta personer under 2025. De statsbidrag som ansökts om hittills i år är:

- Äldreomsorgslyftet
- Säkerställa en god och säker vård för äldre personer
- En god och nära vård
- Förebyggande hälsosamtal för äldre
- Minskad ensamhet äldre
- Socialtjänstdataregisterlag

Det kommer att tillkomma flera statsbidrag som social- och omsorgskontoret kommer att ansöka om under året. Under 2024 ansökte kontoret om ett statsbidrag gällande kris- och beredskap för hälso- och sjukvård som gäller för 2025. Därutöver ansökte kontoret år 2024 om statsbidrag för:

- Äldreomsorgslyftet
- Säkerställa en god och säker vård för äldre personer

- En god och nära vård
- Införandet av en ny socialtjänstlag
- Förebyggande hälsosamtal
- Minskad ensamhet

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser för nämnden då det är ett informationsärende.

Barnrättsperspektivet

Barn berörs inte av ärendet.

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

§ 32

Kvalitetsberättelse år 2024 - Avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning samt kommunens utförare i egen regi. (ON/2025:72)

Omsorgsnämndens beslut

Omsorgsnämnden återremitterar ärendet till social- och omsorgskontoret med motiveringen att ärendet innehåller felaktiga uppgifter under kapitel 2 i rapporten samt felaktiga siffror i kapitel 6 under avsnitt 6.1.

_____

Beskrivning av ärendet

För verksamheterna inom avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning (AÄF) samt utförare i egen regi ställs krav på systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9 vilket innebär att verksamheterna har en skyldighet att redovisa sitt kvalitetsarbete i en kvalitetsberättelse. I ärendet finns två bilagor, bilaga 1 som är AÄF:s kvalitetsberättelse och bilaga 2 som är en kvalitetsberättelse för utförare i egen regi. I respektive kvalitetsberättelse beskrivs vilka aktiviteter som har genomförts under år 2024 samt de utvecklingsområden som uppmärksammats inför år 2025.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innebär inte några ekonomiska konsekvenser.

Barnrättsperspektivet

Barnrättsperspektivet är aktuellt och de förbättringsområden som är identifierade och som berör barn har barn och unga i fokus.

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden noterar informationen till protokollet.

Ordförandens förslag till beslut

Omsorgsnämnden återremitterar ärendet till social- och omsorgskontoret med motiveringen att ärendet innehåller felaktiga uppgifter under kapitel 2 i rapporten samt felaktiga siffror i kapitel 6 under avsnitt 6.1.

_____

Beslutet skickas till:

Socialchef Jesper Kyrk

Kvalitetscontroller Camilla Norén

Verksamhetschef Mona Lindgren

Verksamhetschef Karoliina Hukkanen

Beslutsunderlag

1. Kvalitetsberättelse år 2024 - Avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning.

2. Kvalitetsberättelse år 2024 - Väsby Stöd och Omsorg (egen regi).

§ 33

Utredning av möjligheterna att upphandla fler platser inom särskilt boende för äldre inom kommunen, alternativt genomföra andra åtgärder inom det nuvarande valfrihetssystemet (ON/2025:15)

Omsorgsnämndens beslut

Omsorgsnämnden godkänner kontorets utredning.

_____

Sammanfattning av ärendet

I omsorgsnämndens behovsanalys av lokal- och platsbehov visar prognosen en brist av platser inom särskilt boende för äldre. Under våren kommer korttidsplatserna på Brobackens äldreboende att flytta till Marieborg vilket kommer öka antalet permanentplatser på Brobacken med 17 platser. Denna ökning kommer dock inte täcka behoven fram till att ett nytt äldreboende kan byggas i kommunen. Nämnden gav därför kontoret i uppdrag att utreda de juridiska och ekonomiska konsekvenserna av att antingen upphandla platser (s.k. abonnemangsavtal) på särskilt boende för äldre hos enskilt drivna utförare inom kommunen som är godkända i kommunens valfrihetssystem, eller att höja ersättningen inom det nuvarande valfrihetssystemet.

Enligt Upphandlingsmyndigheten kan kommunen inte abonnera på ett visst antal platser på ett privata boende inom kommunen som ingår i dagens valfrihetssystem. Kommunen kan inte ha både avtal enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och abonnemangsavtal enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) med ett och samma boende. Vid ett sådant förfarande skulle det uppstå situationer där kommunen konkurrerar med sig själv vid tidpunkt för placering av den enskilda individen. Det kan, enligt Upphandlingsmyndigheten, uppstå oklarheter om placeringen sker enligt villkoren i valfrihetssystemet eller enligt överenskommelsen i abonnemangsavtalet.

Kommunen kan inte heller abonnera på samtliga platser hos de privata boendena inom kommunen och samtidigt ha kvar valfrihetssystemet för platser utanför kommunen. Upphandlingsmyndighetens tolkning är att kommunen inte kan kombinera ett valfrihetssystem enligt LOV med abonnemangsplatser eftersom det då inte råder samma villkor för alla utförare. Den avgörande skillnaden som myndigheten hänvisar till är att kommunen står den ekonomiska risken i abonnemangsavtalen medan utföraren står den ekonomiska risken i LOV-avtalen.

Att höja ersättningen i dagens valfrihetssystem för att skapa ekonomiska incitament för de privata utförarna inom kommunen att sälja fler platser till Väsby skulle enligt kontorets beräkningar bli mycket kostnadsdrivande för nämnden.

Enda sättet att försöka få tillgång till fler platser inom kommunen är att avveckla dagens valfrihetssystem och istället upphandla abonnemangsavtal med boendena inom kommunen och ett ramavtal för enstaka platser utanför kommunen enligt LOU. Även det skulle medföra stora kostnadsökningar för nämnden som inte ryms inom ram. Det finns inte heller någon garanti att alla boenden skulle gå med på att teckna abonnemangsavtal med kommunen för samtliga platser. Att planera för att avveckla dagens valfrihetssystem bedöms därför vara både osäkert och dyrt. Därutöver skulle det sannolikt ta ett par år för kontoret att genomföra både en upphandling av abonnemangsavtal samt ett omfattande ramavtal för enstaka platser utanför kommunen, och medföra att den enskildes valfrihet begränsades.

Om nämnden vill ha kvar dagens valfrihetssystem enligt LOV och skapa incitament för privata utförare att våga satsa på nyetablering i kommunen finns det vissa krav i dagens LOV-avtal som kan behöva revideras. Ett återkommande önskemål från utförarna, oavsett insats, är att kommunen garanterar uppräkning av ersättningen enligt omsorgsprisindex (OPI). Att införa prisuppräkning enligt OPI kommer dock inte innebära några nya platser på särskilt boende inom kommunen på kort sikt.

Ekonomiska konsekvenser

Kontorets utredning visar att det skulle bli kostnadsdrivande att upphandla fler platser inom särskilt boende för äldre inom kommunen enligt LOU, alternativt höja ersättningen inom det nuvarande valfrihetssystemet enligt LOV.

Barnrättsperspektivet

Barn berörs inte av ärendet.

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden godkänner kontorets utredning.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

Beslutet skickas till:

Socialchef Jesper Kyrk

Avdelningschef Mona Lindgren

§ 34

Svar på remiss av motion om att utreda och införa språkkrav för anställda inom omsorgen (ON/2023:149)

Omsorgsnämndens beslut

1. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen med hänvisning till social- och omsorgskontorets yttrande.
2. Yttrandet lämnas till kommunstyrelsen.

_____

Sammanfattning av ärendet

Michelle Khan (M), Samuel Stephan (SD) och Maria Fälth (KD) har skrivit en motion om att utreda och införa språkkrav för anställda inom omsorgen. De skriver att hög kvalitet i våra välfärdstjänster är av högsta prioritet. När man nu ser över kvalitén och genomför förändringar inom hemtjänsten anser de därför att det även är hög tid att språkkrav tas med som en del i både upphandlingsunderlag för hemtjänstföretag, och för de anställda på särskilda boenden.

De skriver vidare att Väsbyborna som har behov av omsorg ska kunna vara trygga med att den som vårdar kan göra sig förstådd, förstå och journalföra på ett förtroendeingivande och vårdsäkert sätt.

Social- och omsorgskontorets omvärldsbevakning visar att det är fler kommuner som använder sig av språktest på något av områdena äldreomsorg, barnomsorg, personlig assistans, LSS samt funktionsnedsättning inom socialpsykiatri. Regeringen tillsatte även en utredning för att analysera och ta fram förslag på hur krav på kunskaper i svenska språket för personal i äldreomsorgen kan regleras. Det huvudsakliga syftet är att stärka patientsäkerheten inom vård och omsorg av äldre. Uppdraget redovisades i slutet på november. Utredningens förslag är bland annat att inrätta språkkrav i socialtjänstlagen, att det i socialtjänstförordningen tydliggörs vad som avses med

relevant nivå dvs. nivå B2 enligt Gemensam europeisk referensram för språk (Gers). Socialstyrelsen ges i uppdrag att ta fram stöd till verksamheterna om hur de kan arbeta utifrån språkkravet och göra arbetsplatsen mer språkutvecklande. Utredningen föreslår även ett svenskalyft som innebär att verksamheterna ska kunna få statsbidrag för olika former av åtgärder som syftar till att höja nivån av kunskaper i svenska språket hos personalen bland annat språkutvecklande insatser i arbetet och språkutbildning på arbetstid samt för inköp eller framtagande av relevant språkutbildning.

Social- och omsorgskontorets yttrande

Social- och omsorgskontoret är positiva till att införa språktest och språkkrav inom äldreomsorgen för att stärka patientsäkerheten inom vård och omsorg av äldre samt att därmed öka kvaliteten. Social- och omsorgskontoret ser att det finns behov av att ställa krav både inom hemtjänst i samband med upphandlingsunderlaget enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) samt inom särskilt boende för äldre, korttidsboende och dagverksamhet. I och med social- och omsorgskontorets yttrande anses motionen besvarad.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet kan ge ekonomiska konsekvenser för utförare beroende på om de kommer använda sig av en extern leverantör som tillhandahåller språktester eller inte. Beslutet kan även innebära att vissa i personalgruppen, som inte når upp till språkkravet, kommer behöva få en handlingsplan som innefattar utbildning på arbetstid. Det kan leda till att verksamheten kommer belastas med merkostnad för utbildning samt vikarie. Inom ramen för statsbidraget äldreomsorgslyftet finns det under år 2025 dock möjlighet att använda medel för språkutveckling av personal inom äldreomsorgen tex. för kompetensutveckling och för att utbilda språkombud. Anvisningarna från Socialstyrelsen avseende äldreomsorgslyftet kom ut i slutet på februari. Upplands Väsby får rekvirera totalt 6 573 358 kr.

Barnrättsperspektivet

Det är positivt för barn om personal få möjlighet att lära sig och utveckla sin svenska för att kunna kommunicera och delta aktivt i såväl vardags-, samhälls- och arbetsliv. Det är positivt om personal inom tex. hemtjänst pratar och förstår svenska tillräckligt bra för att kunna kommunicera med barn när behov uppstår.

Förslag till beslut

1. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen med hänvisning till social- och omsorgskontorets yttrande.
2. Yttrandet lämnas till kommunstyrelsen.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Cheferna på avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Verksamhetscheferna inom Väsby stöd och omsorg.

Cheferna för särskilt boende för äldre

Motionsställarna

Beslutsunderlag

Omsorgsnämnden

1. Motion om att utreda och införa språkkrav för anställda inom omsorgen. (KS/2023:298)
2. KF §107 Motion om att utreda och införa språkkrav för anställda inom omsorgen

§ 35

Svar på remiss av motion om att underlätta och uppmuntra undersköterskelegitimering (ON/2024:171)

Omsorgsnämndens beslut

1. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionens del som avser att undersköterskor som söker skyddad yrkestitel ersätts för kostnaden av kommunen.
2. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionens del som avser att de undersköterskor som redan fått sin skyddade yrkestitel retroaktivt ersätts för kostnaden.
3. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionens del som avser att undersköterskor som fått sin skyddade yrkestitel får ett automatiskt lönepåslag på 1000 kronor i månaden.
4. Yttrandet lämnas till kommunstyrelsen.

_____

Sammanfattning av ärendet

Päivi Verdier, Linnea Thurfjell, Leif Bejhed och Anders Rosén (V) har lämnat en motion om att underlätta och uppmuntra undersköterskelegitimering. En representant från Vänsterpartiet har förtydligat att det är skyddad yrkestitel de menar, inte undersköterskelegitimering. För att öka sin konkurrenskraft som arbetsgivare och trygga framtiden kompetensförsörjning inom omsorgen önskar motionsställarna att:

- Undersköterskor som söker skyddad yrkestitel ersätts för kostnaden av kommunen.

- De undersköterskor som redan fått sin skyddade yrkestitel retroaktivt ersätts för kostanden.
- Undersköterskor som fått sin skyddade yrkestitel får ett automatiskt lönepåslag på 1000 kronor i månaden.

Social- och omsorgskontorets yttrande

Social- och omsorgskontoret tycker det är viktigt att kommunen är en konkurrenskraftig arbetsgivare som aktivt arbetar för att behålla sina medarbetare för att trygga framtidens kompetensförsörjning inom äldreomsorgen. Lönerna i Upplands Väsby skiljer inte ut sig i jämförelse med övriga kommuner i Stockholms län dock behöver lönespannet för undersköterskor öka. Social- och omsorgskontoret kommer därför under år 2025 göra en särskild lönesatsning på undersköterskor som presterar bra, vilket också kan innefatta de som har lång erfarenhet.

Kontoret anser att man inte ska göra avsteg från principerna för lönesättning i Upplands Väsby kommun dvs. det ska finnas ett tydligt samband mellan löneutveckling, utförande och utveckling av arbetsuppgifter samt arbetsprestationer. Social- och omsorgskontoret är positiva till att ekonomiskt stödja undersköterskor som ansöker och som får bevis på skyddad yrkestitel för att visa att kommunen premierar detta och är mån om sin personal. Social- och omsorgskontoret anser därmed att motionen är besvarad.

Ekonomiska konsekvenser

Idag finns det 136 tillsvidareanställda undersköterskor som arbetar hos Väsby Stöd och Omsorg.

Om alla tillsvidareanställda undersköterskor ska få ersättning för att ansöka om skyddad yrkestitel blir kostnaden 360 kr x 136 = 48 960 kr. Det är en engångskostnad som kan bli högre om personal rekryteras.

Beslutet kommer även innebära administrativa kostnader för att hantera kvitton och betala ut ersättning till den person som ansökt och fått sin skyddade yrkestitel.

Om alla tillsvidareanställda undersköterskor skulle få bevis på skyddade yrkestitel och automatiskt få ett lönepåslag på 1000 kr per månad blir kostnaden för en undersköterska under ett år ca. 12 000 kr. För alla tillsvidareanställda undersköterskor blir kostnaden ca. 12 000 x 136 = 1 632 000 kr per år (andra avgifter som kan tillkomma är inte inräknade).

Barnrättsperspektivet

För personal som har barn i hushållet kan det vara positivt att arbetsgivaren betalar kostanden för att ansöka om skyddad yrkestitel då det finns möjlighet för personalen att använda pengarna till annat som kan gynna barnet. Att personalen har bevis på skyddad yrkestitel är även långsiktigt positivt för barn då beviset innebär att personalen har möjlighet att fortsätta arbeta inom äldreomsorgen och därmed ekonomiskt bidra till det egna hushållet.

Förslag till beslut

1. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionens del som avser att undersköterskor som söker skyddad yrkestitel ersätts för kostnaden av kommunen.
2. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionens del som avser att de undersköterskor som redan fått sin skyddade yrkestitel retroaktivt ersätts för kostnaden.
3. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionens del som avser att undersköterskor som fått sin skyddade yrkestitel får ett automatiskt lönepåslag på 1000 kronor i månaden.
4. Yttrandet lämnas till kommunstyrelsen.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Motionärerna

Verksamhetschef för äldreomsorg inom egen regi

Beslutsunderlag

1. KF §119 Motion om att underlätta och uppmuntra undersköterskelegitimering
2. Motion om att underlätta och uppmuntra undersköterskelegitimering

§ 36

Svar på remiss av policy för måltider och livsmedel. (ON/2025:25)

Omsorgsnämndens beslut

1. Omsorgsnämnden anser att remissen är besvarad med hänvisning till social- och omsorgskontorets yttrande.
2. Yttrandet lämnas till kommunstyrelsen.

_____

Beskrivning av ärendet

Policy för måltider och livsmedel är på remiss hos omsorgsnämnden. Syftet med policyn är att matglädje, hälsa och livskvalitet ska prägla den offentligt finansierade måltiderna i Upplands Väsby. Måltidspolicyn ska sätta fokus på och ange en färdriktning för utveckling av måltiderna som serveras i kommunens förskolor, skolor och omsorgsverksamheter. Den vänder sig till alla som direkt eller indirekt påverkar kvaliteten på måltiderna.

Social- och omsorgskontorets yttrande

Social- och omsorgskontoret anser att policyn för måltider och livsmedel är välskriven och har inga ytterligare kommentarer.

Ekonomiska konsekvenser

Policyn kan innebära ekonomiska konsekvenser avseende krisberedskap som tex. behovet av beredskapslager då det ansvar som kommunen har i vardagen även gäller vid kris. Policyn ger även utrymme för effektiviseringsåtgärder då måltiderna inte måste lagas i kommunen även om det är önskvärt.

Barnrättsperspektivet

Barn behöver mycket näring för att växa och utvecklas på rätt sätt samt för att orka vara aktiva. Lär sig barnet att uppskatta hälsosam/näringsriktig mat är förutsättningarna för god hälsa under resten av livet större. Både den fysiska och sociala miljön har stor betydelse för helhetsupplevelsen för barnet, för aptiten och hur mycket mat som barnet får i sig. Måltiden är även en viktig källa för sociala kontakter och ger tid för samtal dock är det viktigt att anpassa måltiden utifrån barnets behov. En ständig dialog och samarbete med barnet och vuxna personer som finns runt barnet ökar förutsättningarna för att uppnå matglädje, hälsa och livskvalitet för barnet.

Förslag till beslut

1. Omsorgsnämnden anser att remissen är besvarad med hänvisning till social- och omsorgskontorets yttrande.

2. Yttrandet lämnas till kommunstyrelsen.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

Beslutet skickas till:

Dokumentcontroller på kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

1. Remissmissiv KS/2024:70- 2024-02-22
2. Policy för måltider och livsmedel – remissversion 2024-02-02

§ 37

Svar på remiss av riktlinjer för suicidprevention i Upplands Väsby kommun (ON/2025:63)

Omsorgsnämndens beslut

Omsorgsnämnden antar yttrandet och överlämnar det till kommunstyrelsen.

_____

Beskrivning av ärendet

Kommunledningskontoret har under 2023 – 2024 arbetat fram förslag till riktlinjer för hur kommunens verksamheter ska arbeta inom området suicidprevention. Som del av arbetet har både nationella planer och nationella strategier beaktats. Syftet med riktlinjerna är att ge stöd åt medarbetare, chefer och förtroendevalda kring hur de bör agera i möte med personer som uttrycker tankar om suicid. Målet med riktlinjerna är att öka kunskapen om psykisk ohälsa och riskfaktorer för psykisk ohälsa samt suicid, och därigenom bidra till det främjande och förebyggande arbetet för psykisk hälsa. Riktlinjerna ska även skapa strukturer för ett långsiktigt och hållbart suicidpreventivt arbete i kommunen samt i samverkan med andra aktörer.

Biståndsenheterna har framtagna rutiner med frågor och samtalsstöd som används suicidpreventivt. Frågorna kan även användas för att göra en bedömning av allvarlighetsgraden i situationen. Om den enskilde har en period där hen mår extra dåligt kan ytterligare stödinsatser beviljas tillfälligt. I rutinen finns även information om vart handläggaren kan hänvisa den enskilde för att personen ska få hjälp och vård inom t.ex. regionen, samt vad handläggaren kan göra vid en akut situation.

Även anhörigstödet inom avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning arbetar suicidpreventivt. De möter bl.a. anhöriga till brukare med suicidrisk, men de möter också

anhöriga som upplever sin egen situation som så tuff att suicidrisk förekommer. För att tydliggöra anhörigstödets suicidpreventiva arbete kommer perspektivet suicid att inkluderas vid revideringen av riktlinjerna för anhörigstöd.

Inom kommunens egenregi, Väsby Stöd och Omsorg, finns en rutin kring suicid. Verksamheter där det ingår hälso- och sjukvårdsansvar har ett delat ansvar med sluten- och specialistvården kring suicid. Verksamheterna arbetar förebyggande med riskbedömningar för att identifiera självmordsbenägna patienter, värdera risker, vidta åtgärder samt ta nödvändiga kontakter för att förhindra suicid. De använder sig bl.a. av suicidstegen som är framtagen efter professor Jan Beskow och omarbetad i Nationella riktlinjer för vård och behandling av suicidala ungdomar och deras familjer. Suicidstegen innehåller olika frågor personalen kan ställa till den enskilde.

Social- och omsorgskontorets förslag till yttrande över riktlinjer för suicidprevention i Upplands Väsby kommun

Social- och omsorgskontoret tycker att det är bra att kommunen tagit fram övergripande riktlinjer för suicidprevention. Det är viktigt att lyfta frågan om suicid och öka kompetensen för att minska stigman, och därigenom minska antalet suicidförsök och genomförda suicid i kommunen. Det är också viktigt att visa att alla i kommunen kan hjälpa till på olika sätt.

Som det står i riktlinjerna förekommer suicid i alla åldrar vilket gör att det är viktigt att uppmärksamma personer i alla ålderskategorier. Kontoret upplever att riktlinjerna främst lyfter fram gruppen barn och ungdomar, medan statistik från Folkhälsomyndigheten visar att suicidtalen ökar med stigande ålder och är högst bland äldre män över 85 år. Suicidrisken är även förhöjd vid flera olika psykiatriska tillstånd, till exempel depression, bipolaritet, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som adhd eller autism, psykossjukdom, emotionellt personlighetssyndrom samt skadligt bruk eller beroende. Kontoret önskar därför att det blir tydligare i riktlinjerna att suicid förekommer i alla åldrar och även bland anhöriga.

I riktlinjerna står det att orden, suicid och självmord, oftast används synonymt och att båda syftar på en handling för att medvetet orsaka sin egen död. I förslag till kommunens riktlinjer anges att man i dokumentet använder ordet suicid. Social- och omsorgskontoret tycker att det är bra att man valt ordet suicid men önskar att man är konsekvent med det genom hela dokumentet, även i stycket avseende riskfaktorer och bemötande.

Ekonomiska konsekvenser

Social- och omsorgskontoret bedömer inte att riktlinjerna kommer medföra några ekonomiska konsekvenser för nämnden. Kontoret gjorde en stor satsning på utbildning av personal avseende suicidprevention under 2023 och 2024, vilket finansierades genom statsbidrag. Därutöver har en introducerande endagsföreläsning i självmordsprevention av Aktion Livräddning erbjudits digitalt under 2025. Föreläsningen var kostnadsfri. Kontoret bedömer att framtida utbildningssatsningar kommer rymmas inom ram om inte finansiering genom statsbidrag är möjlig. Då kontorets verksamheter redan har utarbetade rutiner kring suicid bedöms inte heller det medföra någon kostnad för nämnden.

Barnrättsperspektivet

Att ha riktlinjer för suicidprevention kommer att påverka barns behov på ett positivt sätt. Riktlinjerna kommer vara ett stöd till de verksamheter som arbetar med barn och ungdomar, och där det eventuellt kan förekomma tankar kring suicid. Riktlinjerna kommer även vara till stöd i de verksamheter där det finns vuxna brukare med suicidrisk och som har barn. Anhörigstödet möter anhöriga till brukare med suicidrisk, vilka kan vara barn och unga. De möter också anhöriga som upplever sin egen situation som så tuff att suicidrisk förekommer. Även här kan det förekomma barn och barnbarn som påverkas. Att anhörigstödet får ökat stöd genom riktlinjerna att arbeta suicidpreventivt är därför positivt ur ett barnrättsperspektiv.

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden antar yttrandet och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Riktlinjer för suicidprevention i Upplands Väsby kommun.

§ 38

Svar på remiss av motion om att öppna möjligheten till LSS även för den som fyllt 65 år (ON/2024:220)

Omsorgsnämndens beslut

1. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad med hänvisning till social- och omsorgskontorets yttrande.
2. Yttrandet lämnas till kommunstyrelsen.

_____

Beskrivning av ärendet

Omsorgsnämnden har getts möjligheten att yttra sig över den motion som Maria Fälth (KD) och Kristina Klempt (KD) lämnat till kommunfullmäktige om att öppna möjligheten till LSS även för den som fyllt 65 år.

I motionen föreslås:

- Att det skapas en plan för hur hemtjänsten ska utgå från den enskildes behov i centrum samt att möjligheterna till daglig verksamhet enligt socialtjänstlagen ska kunna ges till dem som har behov av det oavsett övre åldersgräns.

Motionärerna tar i sin motion upp att det finns en åldersgräns för att ansöka om insatsen personlig assistans enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Sedan 2023 kan man ansöka om personlig assistans fram till att man fyller 66 år[1]. Därefter kan man inte ansöka om utökat antal timmar. Man får behålla beviljade assistanstimmar livet ut under förutsättning att

[1] År 2026 höjs åldern till 67 år.

behov fortfarande kvarstår. Om behovet av stöd och hjälp ökar får den enskilde ansöka om hemtjänst.

Riksdagen har ställt sig bakom en motion som lämnats in av Daniel Persson (SD) om att se över ett slopande av den övre åldersgränsen, så att man kan söka assistans livet ut och även ansöka om utökade assistanstimmar om behovet uppstår.

Maria Fälth (KD) och Kristina Klempt (KD) anser att kommunen, i avvaktan på att staten beslutar om förändringar i lagstiftningen, bör arbeta proaktivt för att så långt det är möjligt säkerställa att varje enskild person, med eller utan beslut om LSS, ska få sina behov tillgodosedda av hemtjänsten utifrån sina särskilda behov.

Enligt biståndsenheten för personer med funktionsnedsättning fungerar det i de allra flesta fall bra att kombinera personlig assistans med hemtjänst. Flera utförare erbjuder både personlig assistans och hemtjänst vilket gör att den enskilde kan få insatserna från samma företag. Då Väsby Stöd och Omsorg från januari 2025 startat upp kommunal hemtjänst kan även kommunen erbjuda båda insatserna till målgruppen.

Inom biståndsenheten för äldre och vuxna under 65 år och inom biståndsenheten för personer med funktionsnedsättning använder man metoden Individens behov i centrum (IBIC) sedan flera år. Vid handläggningen utgår man från den enskildes behov och förutsättningar. I uppdraget som skickas till den hemtjänstutförare som den enskilde valt framgår vilket stöd den enskilde behöver utifrån metoden IBIC. Hemtjänstutförarna skriver både den enskildes genomförandeplan och den sociala dokumentationen utifrån de livsområden som metoden omfattar och som är aktuella för den enskilde. Social- och omsorgskontoret anser därför att hemtjänsten utgår från den enskildes behov i centrum.

Maria Fälth (KD) och Kristina Klempt (KD) tar i sin motion även upp att möjligheten att delta i arbets- och samhällsliv så självständigt som möjligt med personlig assistans, inte finns för den som fyllt 65 år och som genom sjukdom eller olycka drabbas av funktionsnedsättning. De yrkar därför på att insatsen daglig verksamhet ska kunna ges till dem som har behov av det, oavsett övre åldersgräns, enligt socialtjänstlagen.

Insatsen daglig verksamhet är en av de insatser som omfattas av LSS och kan beviljas de personer som omfattas av personkrets ett och två enligt LSS och är i yrkesverksam ålder. Åldersgränsen för att beviljas daglig verksamhet följer pensionsåldern och man har rätt att delta i daglig verksamhet upp till 67 år. Enligt biståndsenheten för personer med funktionsnedsättning är det endast någon enstaka person som har efterfrågat daglig verksamhet efter 67 års ålder. Den enskilde har rätt att ansöka om dagverksamhet för äldre enligt socialtjänstlagen (SoL), men det är inte alla inom målgruppen som skulle klara insatsen dagverksamhet. I stället anordnas aktiviteter inom bostad med särskild service enligt LSS för de boende som inte längre deltar på daglig verksamhet. Social- och omsorgskontoret anser inte att det i dagsläget finns behov av att erbjuda daglig verksamhet enligt SoL för målgruppen inom LSS som är 67 år och äldre då efterfrågan av

insatsen är för liten. Då fler och fler inom målgruppen LSS blir äldre kan det dock på sikt bli aktuellt att utreda behovet av en social gruppverksamhet som inte enbart omfattar brukare inom bostad med särskild service.

Social- och omsorgskontorets förslag till yttrande över motion om att öppna möjligheten till LSS även för den som fyllt 65

Social- och omsorgskontoret ser inte något behov av att skapa en plan för hur hemtjänsten ska utgå från den enskildes behov i centrum eftersom både biståndsenheterna och utförarna redan arbetar enligt metoden.

Social- och omsorgskontoret ser för närvarande inte heller något behov av att bevilja daglig verksamhet enligt socialtjänstlagen till de personer som har behov av det oavsett övre åldersgräns, då efterfrågan av insatsen är för liten. Fler och fler inom målgruppen LSS blir dock äldre och det kan därför på sikt bli aktuellt att utreda behovet av en social gruppverksamhet som inte enbart omfattar brukare inom bostad med särskild service.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser då förslaget är att inte erbjuda daglig verksamhet enligt SoL för målgruppen inom LSS som är 67 år och äldre. Social- och omsorgskontoret bedömning är vidare att hemtjänsten redan utgår från den enskildes behov i centrum och att inte heller det kommer medföra några ytterligare ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Barnrättsperspektivet

Barn berörs inte av ärendet då motionen endast avser personer över 65 år.

Förslag till beslut

1. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad med hänvisning till social- och omsorgskontorets yttrande.
2. Yttrandet lämnas till kommunstyrelsen.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Motion om att öppna möjligheten till LSS även för den som fyllt 65 år.

§ 39

Upphandling av sjukvårdsmaterial (ON/2025:51)

Omsorgsnämndens beslut

1. Omsorgsnämnden godkänner förfrågningsunderlaget.
2. Omsorgsnämnden delegerar rätten till socialchef Jesper Kyrk att anta vinnande leverantör.
3. Omsorgsnämnden delegerar rätten till socialchef Jesper Kyrk att teckna avtal med den antagna leverantören.

_____

Beskrivning av ärendet

Syftet med upphandlingen är att kunna beställa sjukvårdsmaterial på ett enkelt och effektivt sätt, för att generera tids- och kostnadsbesparingar, samt möjliggöra anskaffningar till fördelaktiga priser och villkor. Kommunen har idag inget eget ramavtal avseende hälso- och sjukvårdsprodukter utan är anslutna till ADDA:s ramavtal. Verksamheten anser dock att priserna i ramavtalet är för höga.

Upphandlingen har annonserats tidigare, då ingick även inkontinensartiklar och fick avbrytas då kommunen är anslutna till Regionens ramavtal avseende inkontinensartiklar.

Det nya upphandlingsdokumentet har arbetats fram utifrån det föregående i samarbete (då och nu) med sak-kunniga inom SOK samt verksamheternas inköpsstatistik

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för sjukvårdsmaterial ryms inom budget.

Barnrättsperspektivet

Inga konsekvenser finns att beakta ur barnrättsperspektivet då beslutet inte påverkar barn.

Förslag till beslut

1. Omsorgsnämnden godkänner förfrågningsunderlaget.
2. Omsorgsnämnden delegerar rätten till socialchef Jesper Kyrk att anta vinnande leverantör.
3. Omsorgsnämnden delegerar rätten till socialchef Jesper Kyrk att teckna avtal med den antagna leverantören.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

Beslutet skickas till:

Liza Häbre, upphandlare KLK

Beslutsunderlag

1. Upphandlingsdokument - Sjukvårdsmaterial

2. Prisbilaga Hälso- och sjukvårdsartiklar

§ 40

ON månadsrapport, mars 2025 (ON/2025:113)

Omsorgsnämndens beslut

1. Omsorgsnämnden godkänner månadsrapport för mars 2025.
2. Beslutet överlämnas till kommunstyrelsen.

_____

Beskrivning av ärendet

Resultat

Det sammanlagda resultatet per den 31 mars 2025 inom omsorgsnämndens verksamhetsområden visar ett överskott mot budget med 4,6 mkr, vilket motsvarar 0,3 procent av omsättningen.

- Gemensam ledning SOK, -2,7 mkr
- Nämnd, 0,1 mkr
- Avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning inkl. central administration, 16,6 mkr där särskilt boende för äldre (SÄBO) samt boende psykiatri och LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) och SFB (socialförsäkringsbalken) samt övriga insatser enligt LSS avviker positivt till följd av lägre volymer under perioden. Övriga verksamheter har ett resultat enligt planerad budget.
- Resultat per den 31 mars för egen regi (Väsby stöd och omsorg) visar ett underskott om -9,6 mkr vilket motsvarar 3,0 procent av omsättningen. Underskottet per mars omfattar verksamhetsområdena kommunal omsorg inom funktionsnedsättning, kommunal äldreomsorg, tillagningskök samt ledning och stab.

Ekonomiska konsekvenser

Resultatet för mars månad på helhet avser marginell positiv avvikelse mot budget.

Prognos

Omsorgsnämnden prognostiserar ett överskott om 2,3 mkr vilket motsvarar 0,1 procent av omsättningen.

- Gemensam ledning SOK, -2,0 mkr
- Nämnd, 0,0 mkr
- Avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning redovisar en helårsprognos om 20,8 mkr till följd av lägre volymer inom äldreomsorgen samt inom insatser för funktionsnedsättning.
- Egen regi (Väsby stöd och omsorg) prognostiserar ett underskott om -16,5 mkr år 2025. Prognosöverdraget kan förklaras av att kostnader för personal och egen lagade måltider bedöms överstiga intäkterna från (brukar-) volymerna.

Barnrättsperspektivet

Omsorgsnämndens uppdrag är att ha barnens bästa i fokus. Barn och ungas individuella situation, behov och utveckling beaktas i varje enskilt fall.

Förslag till beslut

1. Omsorgsnämnden godkänner månadsrapport för mars 2025.
2. Beslutet överlämnas till kommunstyrelsen.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

_____

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Månadsrapport mars 2025

§ 41

Omsorgsnämndens förutsättningar till flerårsplan med budget 2026-2028 (ON/2025:88)

Omsorgsnämndens beslut

Omsorgsnämnden godkänner förutsättningar till flerårsplan med budget 2026 - 2028.

Deltar inte i beslut

Maria Fälth (KD), Hans Karlbom (M), Sven-Arne Ryberg (M), Sofia Roberg (M) och Fredrik Thibblin (SD) deltar inte i beslutet.

_____

Beskrivning av ärendet

Förutsättningar till flerårsplan är ett underlag inför framtagandet av kommunens flerårsplan med budget 2026–2028. Syftet är att nämnden ska identifiera sina främsta utmaningar och möjligheter under planperioden samt föreslå prioriteringar och effektiviseringar utifrån tilldelad finansiering. Rapporten utgör även ett viktigt underlag för nämndens fortsatta arbete med verksamhetsplan och budget för 2026.

Den demografiska utvecklingen innebär stora utmaningar för nämnden, då antalet äldre ökar och behoven inom LSS och socialpsykiatri växer. Detta kräver bl.a. fler särskilda boenden och servicebostäder. Samtidigt råder brist på erfaren arbetskraft vilket kan leda till ökade lönekostnader. För att möta personalbristen kan digitalisering och kompetensutveckling behövas för att effektivisera arbetet och attrahera nya kompetenser.

Ekonomiska utmaningar är en annan faktor då målgruppernas ökade behov av insatser sammanfaller med ett eventuellt minskande skatteunderlag. Nämnden behöver resurser både för verksamhetens drift, volymökningar inom myndighetsutövningen och för uppföljning av avtal. Stödet till anhöriga kommer också att öka, då fler brukare bor hemma med stöd av en anhörig.

Välfärdsbrottslighet är ett problem som påverkar både ekonomin och kvaliteten i omsorgen. För att motverka detta krävs personal med uppdrag att genomföra granskningar och samverka med andra myndigheter. Samtidigt ställs högre krav på nämndens krisberedskap med hänsyn till säkerhetsläget och klimatförändringar. Investeringar i beredskapslager, system och utbildning är nödvändiga, och nya krav på längre beredskap kan öka finansieringsbehoven.

Digitalisering ses som en möjlighet att effektivisera verksamheten, men det kräver kompetens, förvaltning av system och medborgarnas tillit. Förändringen tar tid innan den ger full effekt. Samtidigt ifrågasätts samhällskontraktet, där medborgare har ökade förväntningar på hemtjänsten. Tydlig information om uppdraget och implementering av LOU i hemtjänsten kan bidra till bättre förståelse och styrning.

Den nya socialtjänstlagen, som träder i kraft 2025, fokuserar bl.a. på förebyggande insatser och jämlika levnadsvillkor. Nämnden ser möjligheter att utveckla insatser såsom projektet Hjärnvägen och växelvård, samt att stärka anhörigstöd och dagverksamhet. På kort sikt innebär detta utmaningar, men på lång sikt kan det förbättra äldreomsorgen.

Nationella statsbidrag ger möjligheter att höja kvaliteten inom äldreomsorgen genom kompetensutveckling och digitalisering. Dock kan nya strategier och utredningar, exempelvis inom psykisk hälsa, ensamhet och demens, innebära ökade krav och kostnader. Exempelvis kommer språkkrav för äldreomsorgspersonal medföra utgifter för tester och utbildning. Sammantaget krävs strategiska beslut och investeringar för att hantera dessa utmaningar och möjligheter.

Verksamheterna inom den kommunala regin är inte i ekonomisk balans. Det innebär att kostnaderna för främst personal och måltider bedöms överstiga intäkterna. Det prognostiserade underskottet uppgår till ca 21 - 25 mkr per år i slutet av planperioden 2026 - 2028. För att nå en ekonomi i balans behöver nämnden få en utökad ram och därutöver bl.a. utreda möjligheten att lägga ner det kommunalt drivna tillagningsköket, utreda effektiviseringar inom personalstat, se över finansieringsmodellen för korttids- och växelvård samt utreda möjligheten att flytta hela, eller delar av närmiljöteamets verksamhet till socialnämnden.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet att godkänna nämndens förutsättningar till flerårsplan med budget 2026 - 2028 innebär att nämnden avger de ekonomiska förutsättningarna för planperioden.

Barnrättsperspektivet

Omsorgsnämndens uppdrag är att alltid ha barnens bästa i fokus. Syftet med förutsättningar till flerårsplan är att ge omsorgsnämnden underlag för att styra verksamheten för barnens bästa. Barn och ungas individuella situation, behov och utveckling beaktas i varje enskilt fall.

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden godkänner förutsättningar till flerårsplan med budget 2026 - 2028.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

1. Omsorgsnämndens förutsättningar till flerårsplan med budget 2026 - 2028

2. Direktiv till flerårsplan med budget 2026 - 2028